

INVASIVA VÄXTER OCH DJUR

Invasiva växter lägger du **inte på komposthögen**. Samla ihop växtmaterialet så att inte näringen återförs och eventuella frön gror på nytt. Lägg det i väl förslutna påsar och lämna det till återvinningscentralen för energiåtervinning (förbränning).

Jättebalsamin

Artbeskrivning

Jättebalsamin är en snabbväxande trädgårdsväxt som har förvildat sig på ett flertal ställen i landet. Den kommer ursprungligen från Asien och växer gärna på fuktig mark i närhet till stränder. Växten är ettårig och sprider sig lätt med sina många frön, och konkurrerar ut andra växter.

Jättebalsamin

Bekämpning

Det enklaste är att rycka upp hela växten med rötterna. Det är viktigt att göra det innan växten har blommat färdigt och fått frön. Annars sprätter jättebalsaminen iväg sina fröer och den får ytterligare spridning.

Åtgärden bör upprepas minst två år för att säkerställa att inga frön gror kommande år.

Kanadensiskt gullris

Kanadensiskt gullris

Artbeskrivning

Kanadensiskt gullris kan bli två meter hög och har odlats som prydnadsväxt. Den har stor spridningsförmåga och fröna sprids med vinden. Även små fragment av jordstammen kan slå rot. Den sprids på öppna, sandrika och näringsfattiga marker och konkurrerar ut inhemska och konkurrenssvaga växter.

Bekämpning

Uppgrävning eller slåtter innan frösättning minst två gånger per år under flera år. Dock kan slåtter riskera att sprida rotdelar som kan bidra till ytterligare spridning. Se Naturvårdsverkets metodkatalog för mer information samt tips på andra bekämpningsmetoder.

Blomsterlupin

Artbeskrivning

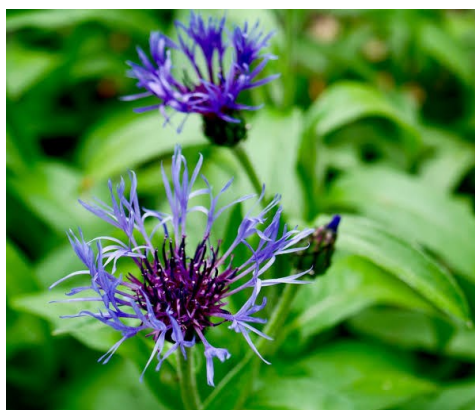
Blomsterlupinen är en ärtväxt som fixerar kväve i marken, vilket leder till att våra inhemska ängsblommor trängs undan. Ängsblommor växer naturligt i magra jordar och tillskottet av kväve kan göra att ängsblommor, som ofta är särskilt skyddsvärda, ersätts av mer kväveanpassade växter.

Blomsterlupin

Bekämpning

Det mest effektiva är att gräva upp plantor och omgivande jordlager, alternativt manuell ryckning av plantor eller slåtter. Vid slåtter är det viktigt att inga plantor gått i blom eller satt frö för då riskerar metoden att sprida växten ytterligare. Se Naturvårdsverkets metodkatalog för mer information samt tips på andra bekämpningsmetoder.

Bergklint

Bergklint

Artbeskrivning

En upp till 80 cm hög perenn med håriga lätt silverfärgade blad. Blommorna är oftast blålila och doftar sött. Växer i vägkanter, på ruderatmarker, ödetomter, vid trädgårdsutkast, i skogsmark (främst lövskog) och gräsmarker. Sprider sig både vegetativt och via de hårpenselförsedda fröna som primärt sprids med vinden. Kan bilda täta bestånd som tränger ut annan vegetation.

Bekämpning

Uppgrävning eller slåtter innan frösättning minst två gånger per år under flera år. Dock kan slåtter riskera att sprida rotdelar som kan bidra till ytterligare spridning. Se Naturvårdsverkets metodkatalog för mer information samt tips på andra bekämpningsmetoder.

Läs mer

<https://sundsvall.se/bygga-bo-och-miljo/naturvard-parker/invasiva-frammande-arter>

<https://artfakta.se/taxa/220058/information>

<https://artfakta.se/taxa/220021/information>

Knölklocka

Artbeskrivning

Ett mycket besvärligt ogräs. Knölklocka heter den för att roten bildar små knölar och varje knöl ger upphov till nya plantor, förutom att den sprider sig med utlöpare.

Bekämpning

Att rätt upp och ned försöka rensa eller hacka bort ett bestånd av knölklocka förvärrar situationen. Försök i stället att skära av de pålrotsliknande rötterna straxt under rothalsen och skyffla sedan bort det övre jordlagret. Rothalsbitar som blir kvar skjuter nya skott från viloknoppar. - Marktäckning är en mycket effektiv metod av mer långsiktig karaktär (1–2 år) men å andra sidan sköter den sig själv. Strätgin är här att svälta ut (se vidare marktäckning, klicka nedan). - Man kan också välja att svälta ut rotsystemet genom upprepade borttagning av skott när de utvecklade 5–6 välutvecklade blad (kompensationspunkt).

Lövplattmask

Lövplattmasken är ett rovdjur som lever på våra nyttodjur; daggmaskar, sniglar, snäckor och andra plattmaskar. Daggmaskar, sniglar och snäckor bryter ned växtmaterial så att näring tillgängliggörs för ny växtlighet. Daggmasken ser även till att röra om mellan jordlagren och dess gångar gör att syre kommer ned i jorden.

Så känner du igen plattmasken

Ägg av lövplattmask är 0,5 cm stora, äggen är först röda men blir sedan mörkbruna. Fullvuxna maskar är cirka 5-8 cm långa och 0,5 cm breda. Färgen på ovansidan skiftar mellan beige och mörkt brunt med svarta längsgående linjer. Undersidan är beige.

Undersök ALLA nya växter innan du planterar dom!

Ta ur plantan ur krukan och undersök noga. Den kan ligga efter krukkanten men också kring rötterna. Titta även efter äggen. Håll plantan isolerad från trädgården i några dagar och titta efter lövplattmask och ägg varje dag.

Sanera vid fynd.

Sanera växterna om hittar en plattmask. Plocka bort de plattmaskar du eventuellt hittar och avliva dem genom att lägga dem i en burk och hälla på kokande vatten. Om du hittar lövplattmask på en växt behöver du fortsatt att leta på växten under flera dagar innan du planterar. Sanera genom att sänka ner krukan i 40 grader varmt vatten och låt stå i 15 min. Gör om proceduren tills det gått två dygn och du inte hittar några fler maskar.

